

Za mornarsku pjesmu

Ivan Lupis-Vukić - Viganj

Gdje bih ovo što slijedi kazao ako ne u »Našem moru« i podstaknuo uredništvo da prihvati i zagovara?

Kao primorcu i mornarskom sinu sve mi se čini da na našem moru, duž naše obale, na našim barkama ribaricama, na ribarskim motorima, na našim trgovačkim brodovima, nešto — fali.

A to što fali jest mornarska pjesma!

Istina: imamo tri-četiri pjesme u koje more ulazi. Jedan kontinentalni Hrvat — i još prije nego li je more i vidio — dao nam je »Dalmatinski šajkaš«. Po svemu širokomu svijetu gdje god Dalmatinci priređuju zabave pjeva se »Dalmatinski šajkaš«, kroz čitava desetljeća, pjeva se on sam, jer druge umjetne mornarske pjesme skoro nemamo. Dalmatinski narod je sam sebi ispjevao i uglazbio »Oj more duboko« i »Jedan brodić mali«. Primorska mladost rado pjeva te dvije lijepe pjesme jer ih osjeća i razumije. One su dio njezina srca i njezine duše.

Ali su spomenute pjesme premalo. Treba nam novih mornarskih pjesama u skladu sa suvremenim životom. Zamislimo ove momente: družina plovi na Pelagružu da lovi srdele. Motor poteže barke. Mladost bi zapjevala, ali — što? Ribari se vraćaju s krcatim barkama ribe, zbog dobra lova laki i veseli. Mladost bi se rado pjevajući kući povratila, ali što da pjeva u vezi s njezinim radom i životom? Brod plovi oceanom. Lijepo je vrijeme. Bilo za vrijeme rada ili počinaka, mladi mornari, pojedinačno ili u skupini, rado bi zapjevali mornarsku pjesmu. I uvrstili ju u pro-

gram zabave na brodu. Nema sela duž duge naše obale u kojemu se preko godine ne udesi više zabava i priredaba; ali gdje su nam mornarske pjesme da se u programe uvrste?

Što nam se, dakle, hoće? Evo što: Da se nade koje poduzeće — prirodno bi bilo koje pomorsko poduzeće — pa da raspiše nagrade pjesnicima i kompozitorima, jedni da spjevaju, a drugi da uglazbe nekoliko mornarskih pjesama, od kojih bi žiri izabrao po dvije-tri svake godine. Da, svake godine. To ne bi mnogo stajalo. Svaku pjesmu ne bi pučka mašta ni privolila, pa za to neka je svake godine nešto nova.

Samo bi svaka pjesma i arija morala biti u pučkom duhu i osjećaju. Jer: tko će s uživanjem i razumijevanjem pjevati te pjesme? Pjevat će ih mladi mornari i ribari, i seoska primorska muška i ženska mladost. A pjevat će ih rado i gradska mladost, kada za tihih i vedrih ljetnih večeri u skupovima šeta pa na čoškovima popostane, da uz pratnju gitare zvonko i skladno zapjeva.

Mornarske pjesme ne trebaju sve biti u književnom jeziku, nego, rađe, u primorskim dijalektima, koji se govore od krajnje sjeverne do krajnje južne točke našega primorja. Ni najbolji naši mrtvi i živi pjesnici ne znaju — ne mogu — tako vjerno i dirljivo izraziti pučke osjećaje kao Gervais, Balota i Ljubić.

Svrha ovome napisu je da pokrene, pobudi interes za stvar. A pozvaniji od mene neka nastave da se misao ostvari.

Navodim ovdje jedan lijep primjer:

Riječi i muzika:
Tonko Kučar

Mornareva pjesma

Čuj pjesmu čežnje sad
naš mornar kad pjeva dušom svom
Spomen mladosti i sreću životne radosti
More svud, težak put
Tako dan i noć plovi mornar
pjesmom čežnje za mili dom...

Mornareva pjesma Riječi i muzika
Tonko Kučar

Largo

The musical score is written on a five-line staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo marking 'Largo' is placed above the first few notes. The lyrics are written below the staff, with some words in italics. The score consists of a single melodic line with some rests and a final cadence.

Čuj pjesmu čežnje sad naš mornar kad pjeva dušom svom
Spomen mladosti i sreću životne radosti
More svud, težak put
Tako dan i noć plovi mornar
pjesmom čežnje za mi-li dom

